

Kerhotoiminnan tarjoaminen 2 vuotta täyttäneille lapsille

SOVV 08.12.2022 § 73

133/00.02.10.00/2022

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta on käsitellyt lasten kerhotoiminnan käynnistämistä kuntalaisaloitteen pohjalta kokouksessaan 9.12.2020 § 94

<https://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20203028-4> sekä 28.10.2021 § 76

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021156-7>.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 17.1.2022 § 7

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022178-7>.

Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen valtuutettu Satu Mollgren sekä 7 muuta valtuutettua jättivät asiasta valtuustoaloitteen, jota käsiteltiin SOVV 9.6.2022 § 34

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022235-9> ja palautettiin valmisteluun seuraavin evästyksin:

- Valmistelussa tulee huomioida vuonna 2020 tehty kysely perheiden kiinnostuksesta kerhotoimintaan.
- Esittelytekstissä tulee huomioida ja tuoda esille kustannuslaskelmat.
- Asiassa tulee kiinnittää huomiota katsomukselliseen yhdenvertaisuuteen.

Koska vuonna 2020 tehty kysely ja sen tulokset ovat jo osin vanhentuneet, todettiin perustelluksi, että kysely tehdään uudelleen. Keskeisimmät muutokset toimintaympäristössä ovat koronapandemian aiheuttamat muutokset yhteiskuntaan, josta esimerkkinä voidaan mainita etätyön yleistymisen, sekä suuri vuonna 2021 syntyneiden lasten määrä Kauniiaisissa. Toinen huomioitava asia on yksityisen päiväkotin Ankkalammen muutto pois avoimen perhetoiminnan kanssa jakamastaan rakennuksesta vuonna 2022, jolloin tila vapautui ja olisi luontevasti käytettävissä mahdollista kerhotoimintaa varten.

Kysely laadittiin uudelleen marraskuussa 2022, ja kyselyyn oli mahdollista vastata ajalla 2. – 20.11. Kyselyyn kutsuttiin vastaamaan kaikkien alle 4-vuotiaiden kuntalaisten huoltajat. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 40 kappaletta. Kyselyyn liittyviä lapsia oli yhteensä viisikymmentä (50) kappaletta. Kyselyn kohteena olevien ikäluokkien lapsimäärä on yhteensä 343 lasta, jakautuen ikäryhmittäin niin, että 2022 syntyneitä oli 64 lasta, 2021 syntyneitä 102 lasta, 2020 syntyneitä 84 lasta ja 2019 syntyneitä 93 lasta. Vastausprosentiksi muodostui siten 12 %, tai huomioiden kaikki lapset, vajaa 15 %.

Vastaajista 15 % eli yhteensä kuusi (6) ilmoitti sitoutuvansa kerhotoimintaan, mikäli sellaista järjestettäisiin. Lasten määrä kerhotoiminnassa olisi tällöin 8 lasta, jotka jakautuisivat ikäluokittain niin, että vuonna 2019 syntyneitä lapsia olisi kaksi

(2) lasta, vuonna 2020 syntyneitä olisi nolla (0) lasta, vuonna 2021 syntyneitä olisi viisi (5) lasta ja vuonna 2022 syntyneitä olisi yksi (1) lapsi.

Vastaajista 32,5 % eli yhteensä kolmetoista (13) kappaletta, ilmoitti voivansa harkita lapsensa osallistumista kerhotoimintaan, mikäli sellaista järjestettäisiin. Kerhotoimintaa harkitsevien lasten syntymävuodet jakautuivat seuraavalla tavalla: Vuonna 2019 syntyneitä kaksi (2) lasta, vuonna 2020 syntyneitä neljä (4) lasta, vuonna 2021 syntyneitä seitsemän (7) lasta ja vuonna 2022 syntyneitä kaksi (2) lasta. Kaikkienensa kerhotoimintaa harkitsevia siis yhteensä viisitoista (15) lasta.

Vastaajista 42,5 % eli yhteensä seitsemäntoista (17) ilmoitti, ettei heidän lapsensa osallistuisi kerhotoimintaan, vaikka sellaista olisi tarjolla. Kerhotoiminnasta kieltäytyvien lasten syntymävuodet jakautuivat seuraavasta: Vuonna 2019 syntyneitä viisi (5) lasta, vuonna 2020 syntyneitä viisi (5) lasta, vuonna 2021 syntyneitä kahdeksan (8) lasta ja vuonna 2022 syntyneitä neljä (4) lasta. Yhteensä kerhotoiminnasta kieltäytyviä siis yhteensä kaksikymmentäkolme (22) lasta.

Vastaajista 5 % eli yhteensä kaksi (2) eivät osanneet sanoa kantaansa. Lasten syntymävuodet tässä vastausjoukossa ovat 2021 ja 2022.

Vastaajista 2,5 % eli yksi (1) ilmoitti, että lapsi aloittaa seurakunnan kerhossa. Lapsen syntymävuosi on 2022.

Kunnallisessa tai yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevia lapsia, joiden huoltaja ilmoitti harkitsevansa tai sitoutuvansa kerhotoimintaan mikäli sellaista järjestettäisiin, oli yhteensä kaksitoista (12) lasta. Näistä kahdestatoista lapsesta kolme (3) oli yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja yhdeksän (9) kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Kunnallisessa tai yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista kaksi (2) harkitsisi osallistumista kerhotoimintaan ja kaksi (2) sitoutuisi kerhotoimintaan, mikäli sellaista olisi saatavilla.

Kyselyn keskeisiä tuloksia on **oheismateriaalina**.

Varhaiskasvatuksen vaikea henkilöstötilanne ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät vaikeudet ovat johtaneet siihen, että muut pääkaupunkiseudun kunnat ovat vähentäneet kerhotoimintaa ja muuta avointa toimintaa vuosina 2021 – 2022. Toisaalta erilaisista subjektiivisista syistä osa-aikatyötä tekevät työntekijät Kauniaisten varhaiskasvatuksessa on vaikea yhdistellä siten, että henkilöstömitoitus päiväkodissa olisi optimaalinen. Tällöin kyseiset henkilöt voisivat sijoittua kerhotoimintaan, mikä helpottaisi varhaiskasvatusyksiköiden tilannetta, jos heille saataisiin koko-aikaista työtä tekevät sijaiset.

Vuonna 2021 todettiin kustannuslaskelmista seuraavaa:

Varhaiskasvatuksessa alle 3-vuotias lapsi edellyttää saman resurssin hänen varhaiskasvatusajastaan riippumatta. Lapsia ei voi siis ryhmään ottaa enempää, vaikka osa lapsista olisi osa-aikaisesti varhaiskasvatuksessa verrattuna tilanteeseen jossa kaikki ryhmän lapset ovat koko-aikaisessa varhaiskasvatuksessa. Alle 3-vuotiaan lapsen koko- tai osa-aikainen varhaiskasvatus maksaa kunnalle kuukaudessa keskimäärin 2 180 €, eli vuositasolla 26 160 €.

Vuoden 2022 kustannuslaskelmat osoittavat, että alle 3-vuotiaan lapsen koko- tai osa-aikainen varhaiskasvatus maksaa kunnalle kuukaudessa keskimäärin

2 417 €/kk. Vuositasolla kustannus on 29 004 €. Kustannusten nousu johtuu mm. palkkojen noususta sekä sisäisten vuokrien noususta.

Maksullisen kerhotoiminnan kustannusta voidaan ainoastaan arvioida, sillä toteutuneita kustannuksia ei ole. Hintaan vaikuttaa erillisen tilan tarve ja mahdollisesti saatavilla olevan tilan vuokra, henkilöstön saatavuus ja mahdollinen halukkuus osa-aikatyöhön sekä kerhotoimintaan osallistuvien lasten määrä. Ruokailuun, toimintatarvikkeisiin ym. liittyvä kustannus on marginaalinen. Jos työhön saataisiin osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja (60 % työajalla) sekä osa-aikainen lastenhoitaja (60 % työajalla) sekä kerhotoimintaa koordinoiva viranhaltija (60 % työpanoksella), henkilöstökustannus vuositason olisi noin 80 000 €. Lisäksi toiminta edellyttää soveltuvaan tilaan sekä toimintamateriaaliin liittyvät kustannukset. Yhteensä kerhotoiminnan kustannukset arvioidaan olevan noin 100 000 € vuositason. Pieni osa kustannuksista voidaan kattaa osallistumismaksuilla.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan työhön voidaan liittää kerhotoiminnan henkilöstön, tai koko avoimen perhetoiminnan henkilöstön esihenkilötehtävät. Samoin entisen Puistokujan päiväkodin tilakysymys on jo ratkaistu. Edelleen kustannusvaikutus olisi toimintamateriaalilla, sekä kerhossa työskentelevällä varhaiskasvatuksen opettajalla (esim. 60 % työpanos) sekä lastenhoitajalla (esim. 60 % työpanos).

Lisäksi kerhotoimintaan osallistuvat perheet saavat lapsesta edelleen kotihoidontukea kuntalisineen, eli 342,95 €/kk ja alle kaksivuotiaasta lapsesta lisäksi kuntalisän 200 €/kk. Vuositasolla kotihoidon tuki muodostaa 1v 6kk – 2v ikäisestä lapsesta 6 515,40 € kustannuksen. Kotihoidon tukea ei makseta lapsesta, jolla on varhaiskasvatuspaikka.

Koska uuden esityksen mukaan kerhotoimintaa tarjottaisiin kaksi vuotta täyttäneille lapsille, ja kaksi vuotta täyttäneistä lapsista ei enää makseta kotihoidon tuen kuntalisää, toimintaan osallistuvien lasten kotihoidon tukeen liittyvä kustannus on vain kotihoidon tuen lakisääteisen summan hinta 350,27 /kk, eli vuositason n. 4 200€.

Yhteenvedon voidaan todeta, että yli puolitoista- mutta alle kaksivuotiaan kerhotoimintaan osallistuvan lapsen kustannus kunnalle on vuositason 6 515,40 € kotihoidon tuen muodossa sekä kerhotoiminnan kokonaisvuosikustannusarvio 100 000 € jaettuna osallistujamäärällä. Saman ikäisen lapsen osallistuminen kokotai osa-aikaiseen kunnalliseen varhaiskasvatukseen aiheuttaa kunnalle vuositason 26 160 € kustannuksen. Palvelusetelin tuella yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvan saman ikäisen lapsen kustannus on noin 18 375 € ja yksityisen hoidon tuella yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvan saman ikäisen lapsen kustannus on noin 9 535 €.

Kun edellä mainituista syistä kustannusero varhaiskasvatukseen osallistuvasta 2–vuotiaasta lapsesta on laskenut noin puoleen vuonna 2021 arvioidusta, vuosikustannus kerhotoiminnasta olisi arvion mukaan noin 50 000€ jaettuna osallistujamäärällä.

Kauniaisissa seurakuntien järjestämän kerhotoiminnan suosio on kasvanut, ja seurakunnan kerhon mahdollisuus ottaa uusia lapsia kerhoon esim. kuluvana toimintavuonna on rajoitetumpi kuin edellisen selvityksen aikaan. Seurakuntien järjestämä toiminta ei myöskään sovellu kaikille toiminnan katsomuksellisuuden vuoksi.

Kauniaisten varhaiskasvatuspaikkatilanne on tiukka, mutta tilanteeseen on luvassa helpotusta kesällä 2023, kun uusi päiväkotitammikumpu käynnistyy. Vuonna 2021 syntyneiden suuresta ikäluokasta (17.11.2022 väestössä 101 vuonna 2021 syntynyttä lasta) noin puolet (52) osallistuu kunnalliseen tai palvelusetelillä tuettuun varhaiskasvatukseen marraskuussa 2022, ja 12:lle on myönnetty varhaiskasvatuspaikka vuoden 2023 alusta.

Suomalaisen perhepolitiikan erityispiirre toisaalta kannustaa suhteellisen pitkään kotihoitoon ja toisaalta perheille tarjotaan julkisen vallan subventoimaa, kohtalaisen edullista varhaiskasvatusta. Näillä tukimuodoilla on pyritty antamaan alle kolmevuotiaiden lasten vanhemmille mahdollisuus tehdä valinta ansiotyössä käymisen ja lapsen kokopäiväisen kotona hoitamisen välillä. Tästä vallinnanvapaudesta huolimatta lasten varhaiskasvatuksen osallistumisprosentti on Kauniaisissa korkea, ja nousee edelleen.

Mikäli halutaan lisätä perheiden aitoa valinnanmahdollisuutta lapsensa hoitomuotojen suhteen, on perusteltua tarkastella kerhotoimintaa ja sen mahdollistamaa potentiaalista perheiden valinnanmahdollisuuksien lisääntymistä. Tarkastelun kohteena voidaan ajatella olevan lapsen sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymisen vertaisryhmätoiminnan muodossa, kuin myös perheen kotona olevan huoltajan mahdollisuus kohentaa perheen yhteistä taloudellista tilannetta ansiotyön mahdollisuuden kasvaessa lapsen hoitomuotojen valinnan monipuolistuessa. Toisaalta lienee paikallaan pohtia myös lapsen subjektiivisen sosiaalisen hyvinvoinnin mahdollistamista kerhotoiminnassa, ja toisaalta myös samanaikaisesti potentiaalisesti lisääntyvän kotona olevan huoltajan hyvinvoinnin lisääntyminen lapsen viettäessä säännöllisesti aikaa kodin ulkopuolella.

Vuoden 2023 talousarviossa ei ole varattu rahaa kerhotoiminnan järjestämiseen. Jos kerhotoiminta halutaan kuitenkin käynnistää, esitetään seuraavaa:

1. Kerhotoimintaa tarjotaan 2 vuotta täyttäneille, alle 4-vuotiaille lapsille. 4 vuotta täyttävä lapsi voi jatkaa kerhotoiminnassa kuluvan syys- tai kevätkauden loppuun saakka.
2. Kerhon toimintakausi seuraa esiopetuksen toimintakautta.
3. Ryhmäkoko on minimi 6 kauniaislaista lasta. Kerhon aloittamiseksi minimiosallistujamäärä on 10 kauniaislaista lasta, ja jatkamiseksi minimimäärä on 6 kauniaislaista lasta.
4. Toiminta-aika on 2 – 3 tuntia päivässä, 1 – 3 päivää viikossa.
5. Osallistumismaksu on 50 €/kk, ja se peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksujärjestelmän kautta.
6. Kerhotoimintaa ei voi käyttää lapsi, jolla on kunnallinen varhaiskasvatuspaikka, tai josta maksetaan yksityisen hoidon tukea tai jolle on myönnetty palveluseteli samalta ajalta.
7. Kerhotoimintaa varten perustetaan:
 - a. 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi
 - b. 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssi
8. Kerhotoiminnan esihenkilönä toimii varhaiskasvatuksen palveluohjaaja.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päättää, että osana avointa perhetoimintaa käynnistetään kerhotoiminta pilottina 1.8.2023 – 31.5.2024 seuraavin ehdoin:

1. Kerhotoimintaa tarjotaan 2 vuotta täyttäneille, alle 4-vuotiaille lapsille. 4 vuotta täyttävä lapsi voi jatkaa kerhotoiminnassa kuluvan syys- tai kevätkauden loppuun saakka.
2. Kerhon toimintakausi seuraa esiopetuksen toimintakautta.
3. Ryhmäkoko on minimi 6 lasta. Kerhon aloittamiseksi minimiosallistujamäärä on 10 lasta, ja jatkamiseksi minimimäärä on 6 lasta.
4. Toiminta-aika on 2 – 3 tuntia päivässä, 1 – 3 päivää viikossa.
5. Osallistumismaksu on 50€/kk, ja se peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksujärjestelmän kautta.
6. Kerhotoimintaa ei voi käyttää lapsi, jolla on kunnallinen varhaiskasvatuspaikka, tai josta maksetaan yksityisen hoidon tukea tai jolle on myönnetty palveluseteli samalta ajalta.
7. Kerhotoimintaa varten perustetaan 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssi.
8. Kerhotoiminnan esihenkilönä toimii varhaiskasvatuksen palveluohjaaja.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se perustaa kerhotoimintaa varten:

1. 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin 1.8.2023 alkaen,
2. 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssin 1.8.2023 alkaen.

.....

Puheenjohtaja Satu Mollgren esitti, että pilottiaika pidennetään kahteen vuoteen.

Varapuheenjohtaja Saana Nuutinen esitti, että kerhon aloittamiseksi ja jatkamiseksi minimiosallistujamäärä on 6 lasta.

Molemmat esitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päättää, että osana avointa perheterhoimintaa käynnistetään kerhotoiminta pilottina 1.8.2023 – 31.5.2025 seuraavin ehdoin:

1. Kerhotoimintaa tarjotaan 2 vuotta täyttäneille, alle 4-vuotiaille lapsille. 4 vuotta täyttävä lapsi voi jatkaa kerhotoiminnassa kuluvan syys- tai kevätkauden loppuun saakka.
2. Kerhon toimintakausi seuraa esiopetuksen toimintakautta.
3. Kerhon aloittamiseksi ja jatkamiseksi minimiosallistujamäärä on 6 lasta.
4. Toiminta-aika on 2 – 3 tuntia päivässä, 1 – 3 päivää viikossa.
5. Osallistumismaksu on 50 €/kk, ja se peritään varhaiskasvatuksen

asiakasmaksujärjestelmän kautta.

6. Kerhotoimintaa ei voi käyttää lapsi, jolla on kunnallinen varhaiskasvatuspaikka, tai josta maksetaan yksityisen hoidon tukea tai jolle on myönnetty palveluseteli samalta ajalta.

7. Kerhotoimintaa varten perustetaan 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssi.

8. Kerhotoiminnan esihenkilönä toimii varhaiskasvatuksen palveluohjaaja.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että se perustaa kerhotoimintaa varten:

1. 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin 1.8.2023 alkaen,
2. 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssin 1.8.2023 alkaen.

Oheismateriaali:

Kerhokyselyn tulokset 2022